

Vergaderjaar 2015–2016

33 043

Groene economische groei in Nederland (Green Deal)

Nr. 46

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 december 2015

Bedrijven, projectontwikkelaars en overheden hebben in heel Nederland tienduizenden hectaren grond in bezit. De bestemmingen variëren van woningbouw en infrastructuur tot bedrijventerreinen en ontgrondingen. Vaak gaat het om voormalige landbouwgronden of opgespoten terreinen waarvan de natuurwaarden bij aankoop of aanleg gering zijn. De uiteindelijke bestemming is al vastgelegd in bijvoorbeeld streek- of bestemmingsplannen, maar het kan nog jaren duren voordat die bestemming daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Deze plekken zijn ideaal om tijdelijk natuur te laten ontwikkelen. Als op al deze braakliggende terreinen tijdelijk natuurontwikkeling plaats zou vinden, dan zou Nederland vele steeds wisselende natuurgebieden rijker zijn.

Biodiversiteit en groen zijn belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Het is dan ook belangrijk dat er (beschermde) natuur is in Nederland. Maar dat sluit het bestaan en de waarde van Tijdelijke Natuur niet uit. Sterker nog: uit onderzoek blijkt dat Tijdelijke Natuur de soortenrijkdom in Nederland blijvend versterkt. Er zijn plant- en diersoorten die het juist goed doen in tijdelijke gebieden. Hieronder bevinden zich «pionierssoorten» (zoals plevieren, rugstreeppadden en vlieszaad) die het moeilijk hebben in Nederland. Maar ook «vroege soorten» (zoals orchideeën, porseleinhoen en de zwartkopmeeuw). Pionierssoorten doen het vaak goed op kaal terrein, vroege soorten op iets verder ontwikkeld natuurgebied.

Grondeigenaren maakten tot voor kort aanzienlijke kosten om de natuur van hun terrein te weren, voorafgaand aan de realisatie van de terreinbestemming. Dat was een onbedoeld negatief neveneffect van de Flora- en faunawet. De ontheffing Tijdelijke Natuur is bedoeld om dit neveneffect teniet te doen. Met die ontheffing mogen grondeigenaren de nieuw gevestigde beschermde flora en fauna verwijderen. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden. Zo geldt deze toestemming alleen voor de

beschermde planten en dieren die zich nog niet op het terrein bevonden voordat het een Tijdelijk Natuurgebied werd.

Het concept Tijdelijke Natuur heeft zich afgelopen jaren verder ontwikkeld binnen een Green Deal. Het eindresultaat van deze Green Deal is niet alleen terug te vinden in beleid dat door de praktijk is geoptimaliseerd, maar ook in al meer dan 2.000 hectare Tijdelijk natuur. Daarnaast heeft de Green Deal onverwachtse partijen, vanuit bedrijfsleven, natuurorganisaties en overheden, bij elkaar gebracht.

De Green Deal Tijdelijke Natuur is afgelopen september afgerond met onder andere het publiceren van de nieuwe beleidslijn Tijdelijke Natuur in de Staatscourant op 10 september. De nieuwe beleidslijn Tijdelijke Natuur vervangt de concept beleidslijn Tijdelijke Natuur. Met de nieuwe beleidslijn voor handen is het de uitdaging om voldoende braakliggende gronden te vinden die ingezet kunnen worden voor Tijdelijke Natuur. Dit is de doelstelling van de nieuw opgerichte stichting Tijdelijke Natuur, waartoe het Havenbedrijf Amsterdam, De Vlinderstichting en Landschap-penNL het initiatief genomen hebben. Gezamenlijk gaan zij actief zorgen voor het betrekken van nieuwe partijen en het zoeken naar nieuwe hectares.

Mijn voorganger heeft in het Algemeen Overleg Natuurbeleid van 2 oktober 2014 toegezegd u te informeren over de voortgang van Tijdelijke Natuur. Dat doe ik met deze brief. Deze nieuwe manier van kijken naar natuur(bescherming) biedt kansen voor zowel natuur als bedrijfsleven.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam